

+ Μητροπολίτου Ὡρωποῦ καὶ Φυλῆς Κυπριανοῦ
Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων

Ἡ Ἅγια Θωμαῖς ἡ ἐκ Λέσβου

910/913 – 948/951

Ἡ προστάτις τοῦ συζυγικοῦ βίου
καὶ
συμφιλιώτρια τῶν συζύγων

Μνήμη: 3η Ἰανουαρίου

Ἱερὰ Εἰκὼν τῆς Ἅγιας Θωμαῖδος.

Ἡ ἀθληφόρος Ἅγια στεφανώνεται ἀπὸ τὶς ἀρετὲς τῆς
μαρτυρικῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς φωτιστικῆς Ἐγρηγόρσεως.

Υμνογραφικά τῆς Αγίας Θωμαΐδος

Μνήμη: 3η Ιανουαρίου

‘Απολυτίκιον. ‘Ηχος δ’. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τὰς θλίψεις τοῦ βίου σου, ὡς προσφορὰν λογικήν, Χριστῷ προσενέγκασα, τὴν τῶν θαυμάτων ἰσχύν, Ὁσίᾳ ἀντείληφας. Ὅθεν ὡς συζύγιας, ὑποτύπωσιν θείαν, μέλπομεν Θωμαΐς σε, καὶ πιστῶς σοι βιώμεν· χαῖρε τῆς νήσου Λέσβου, σεμνὸν ἐγκαλλώπισμα.

Κοντάκιον. ‘Ηχος δ’. Ἐπεφάνης σήμερον.

Πόνους πλείστους ἥνεγκας καὶ κακουχίας, Θωμαΐς πανθαύμαστε, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Χριστοῦ· ὅθεν ἀξίως δεδόξασαι, καὶ τῶν Ἀγίων ἐδέξω τὸν στέφανον.

Μεγαλυνάριον.

Ηθλησας ἐν πόνοις μαρτυρικοῖς, Θωμαΐς Ὁσίᾳ, καὶ κατήσχυνας τὸν ἔχθρόν· ὅθεν ἐδοξάσθης παρὰ Θεοῦ πλουσίως, καὶ νέμεις τοῖς αἰτοῦσι, τὴν σὴν βοήθειαν.

*Ἐποιήθησαν ύπὸ τοῦ ἀειμνήστου
Μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου,
‘Υμνογράφου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας,
ἐν ἔτει 1967.*

Συναξάριον

Τῇ γ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς [Ιανουαρίου], Μνήμῃ τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Θωμαῖδος τῆς θαυματουργοῦ, ἐκ τῆς νήσου Λέσβου καταγομένης, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει κοιμηθείσης ὁσίως, ἔνθα καὶ τὸ σεπτὸν αὐτῆς λείψανον ἐσώζετο.

Στίχος

Θλίψει πολλαῖς Θωμαῖς λαμπρυνθεῖσα,
Δόξης ἀρρήτου παρὰ Χριστοῦ μετέσχε.
Τριτάτη Θωμαῖδα πινυτόφρονα* ἀείδειν θέμις.

Ἄυτη ἡ μακαρία ἐγεννήθη ἐν τῇ νήσῳ Λέσβῳ, ἐν ἀρχαῖς τοῦ δεκάτου αἰώνος, ἐκ γονέων ἀρετῆς καὶ εὐσεβείᾳ κομώντων, ὃν αἱ κλήσεις Μιχαὴλ καὶ Καλῆ. Ταύτης ἡ γέννησις προεμηνύθη τῇ στείρᾳ μητρὶ ὑπὸ τῆς Θεοτόκου Μαρίας, νυκτερινῇ ὄψει.

Ἐν νομίμῳ ἡλικίᾳ φθάσασα συνήφθη ἀνδρὶ ὀνόματι Στεφάνῳ, ὃς πολλὴν σκαιότητα, καὶ ἵταπότητα γνώμης ἐν ἑαυτῷ ἔκρυπτε.

Μετοικήσασα πανοικεί, σὺν τοῖς φύσασιν, ἐν τῇ βασιλίδι τῶν πολέων, μαρτυρικῶς διῆλθε τὸν βίον, τῇ τοῦ συζύγου ἀπανθρωπίᾳ καὶ σκληρότητι πολλὰς δεχομένη τιμωρίας καὶ πληγὰς καὶ ἀλγηδόνας ταῖς τούτου χερσίν, ὁσημέραι ἀλγυνομένη, δοξολογοῦσα καὶ εὐχαριστοῦσα ἐπὶ πᾶσι τοῖς δεινοῖς τὸν Κύριον.

Καὶ δοκιμασθεῖσα ὡς χρυσὸς ἐν καμίνῳ, καὶ δοξασθεῖσα τῇ τοῦ Παρακλήτου δωρεᾷ, ἐκοιμήθη ὁσίως, τὸ τριακοστὸν καὶ ὅγδοον ἄγουσα τῆς ἡλικίας ἔτος, καὶ κατετέθη τὸ ιερὸν αὐτῆς λείψανον ἐν τῇ Μονῇ τῇ καλουμένῃ «τὰ Μικρὰ Ρωμαίου» ἢ «τὰ Ρωμαίου», ὅπερ, θείῳ δοξασθὲν Πνεύματι, ἡφθαρτίσθη, πηγὴ ἰαμάτων καταστὰν ἐν τῇ Κωνσταντίνου εὐδαίμονι πόλει, ἐν ᾧ διεσώζετο ὡς θησαυρὸς οὐράνιος· πολλὰς γὰρ θεοσημείας ἐνήργει, δαιμονῶντας ἱώμενον, παραλύτους ἀνορθοῦν, καὶ πᾶσαν ἄλλην νόσον θεραπεῦον τοῖς εὐλαβῶς προσιοῦσιν, ὡς διεξοδικῶς ἴστορεῖ ὁ κατ' αὐτὴν βίος.

Βλ. Λεσβιακὸν «Μηναῖον»,
σελ. 92α, Μυτιλήνη 1969.

Ἡ Ἅγια Θωμαΐς

ἡ ἐκ Λέσβου

910/913 – 948/951

*Ἡ προστάτις
τοῦ συζυγικοῦ βίου
καὶ
συμφιλιώτρια
τῶν συζύγων*

Διευκρίνισις γιὰ τὴν μνήμη
τῆς Ἅγιας Θωμαΐδος

«Ἡ μνήμη αὐτῆς ἐτιμᾶτο ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν Ἰανουαρίου, ἡμέραν τοῦ θανάτου της, μετατεθεῖσα βραδύτερον τὴν 3ην Ἰανουαρίου, πρὸς ἀποφυγὴν συμπτώσεως τῆς πανηγύρεως της πρὸς τὴν ἑορτὴν τῆς πρώτης τοῦ ἔτους, τῆς Περιπομῆς τοῦ Κυρίου καὶ τῆς μνήμης τοῦ Μ. Βασιλείου. Ἡ μνήμη αὐτῆς ἀναγράφεται τὴν 3ην Ἰανουαρίου καὶ εἰς τινα Μηνολόγια (κάδικες *Medico-Laurentianus* 787, *Paris. Nation.* 1590. Πρβλ. SEC, σ. 367). Ἡ μνήμη της, συνδεομένη πρὸς τὸ λείψανον αὐτῆς, ἐλησμονήθη μετὰ τὴν ἀπώλειαν τούτου [ΙΓ' αἰ]., διὸ καὶ δὲν ἀναγράφεται εἰς τὰς ἐντύπους ἐκδόσεις τῶν Μηναίων».

Ἰω. Φουντούλης, «Θ.Η.Ε.» τ. 6, στλ. 573.

a. «Πολλῷ τῶν ἀρρένων ἀρρενικωτέρα»

ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ τοῦ δεκάτου αἰῶνος, μεταξὺ τῶν 910-913, στὸ μυροβόλο καὶ ἀγιοτόκο νησὶ τῆς Λέσβου γεννήθηκε ἡ εὐλογημένη Θωμαΐς... Ὡταν καρπὸς προσευχῆς...

Ἄπὸ τὴν ἀρχὴν ὄλα ἔδειχναν, ὅτι ἡ χαριτωμένη Θωμαΐς ὥταν προωρισμένη γιὰ μὰζωὴν ὑψηλῶν πνευματικῶν ἐπιδόσεων.

Ἄν καὶ δὲν ἔζησε σὲ ἐποχὴν ποὺ οἱ Χριστιανοὶ ἐδιώκοντο, ὅμως ἐπρόκειτο νὰ ἀθλήσῃ σὲ ἕνα ἄλλο μαρτυρικὸ στάδιο... Καὶ μάλιστα νὰ δοξασθῇ ἵσως καὶ περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους Μάρτυρες τῆς Ἁγίας Πίστεώς μας.

Τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς θεοφιλοῦς πολιτείας της, στὴν σχετικὰ σύντομη ἐπίγεια πορείᾳ της, ἔζησε μόνο τριάντα ὁκτὼ ἔτη, ἥσαν ἡ ὑπερβάλλουσα βία καὶ ὑπομονή, ἡ διαρκὴς ἐγρήγορσις καὶ προσευχή, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐσπλαγχνία γιὰ ὅλους...

Ἐτσι, προετοιμαζόταν συνεχῶς γιὰ τὴν προϋπάντησι του Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

«Ἴδου ὁ Νυμφίος ἔρχεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς... Καὶ μακάριος ὁ δοῦλος, ὃν εύρήσει γρηγοροῦντα...».

* * *

ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ τῆς Θωμαΐδος, Μιχαὴλ καὶ ἡ Καλή, ἥσαν εὐγενεῖς καὶ εὔκατάστατοι... Κυρίως ὅμως, ἥσαν πνευματικὰ πλούσιοι καὶ εὔσεβέστατοι... Οἱ σύγχρονοὶ τους ἔχαρακτήριζαν αὐτοὺς ὡς «ζεῦγος χρυσοῦν, ζεῦγος τρισευδαῖμον καὶ μακάριον».

Ἐσήκωναν ὅμως τὸν βαρὺ σταυρὸ τῆς ἀτεκνίας... Καὶ ἀνέμεναν τὸ θαῦμα τοῦ Θεοῦ μὲ ταπείνωσι, ἐλπίδα καὶ ἐπίμονη προσευχή.

«Διηνεκῶς τοῖς θείοις ναοῖς προσεδρεύοντας, παννύχοις ὑμνωδίαις προσμένοντας, νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ὑμνοῦντας τὸν Κύριον... Οὐκ ἔλληγον ἐκλιπαροῦντες τὸν Θεόν, γονυπετοῦντες, καθικετεύοντες, ὅλην τὴν ἡμέραν πενθοῦντες ἥσαν καὶ σκυθρωπάζοντες... Καὶ ταὶς τῶν θείων Γραφῶν ἀναγνῶσει προσεμένοντες προσευχῇ τε παννύχῳ καὶ νηστείᾳ προσκείμενοι τέκνον δοθῆναι τούτοις ἐξελιπάρουν τὸν Κύριον...».

Καὶ πράγματι, ὁ Κύριος μας ἐπιβράβευσε τὴν βαθειά τους εὐσέβεια... Ἀνέδειξε αὐτοὺς χαριτωμένους γεννήτορες ἐνὸς σκεύους ἐκλογῆς, ἐνὸς τέκνου ποὺ θὰ ἐδόξαζε τὸ Ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ θὰ ἀντεδοξάζετο ὑπέρμετρα.

Ἡ Πανάμωμος Μῆτηρ καὶ Παρθένος φάνηκε μὲ δόξα καὶ μεγαλοπρέπεια στὸν ὑπνὸ τῆς ἐνάρετης Καλῆς... Καὶ τὴν διαβεβαίωσε, ὅτι ὅχι μόνο θὰ ἀποκτοῦσε παιδί, ἀλλὰ ὅτι αὐτὸ θὰ διακρινόταν γιὰ τὸν πλοῦτο τῶν χαρισμάτων καὶ τὴν ἀγιότητα... Θὰ ὥταν ἔνα μεγαλοφυὲς παιδί...

Καὶ προέλεγε ἡ Ὑπερευλογημένη Δέσποινα στὴν μακάρια Καλή:

«Ὥ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις... Ὁπου νάναι θὰ σπαρῇ στὴ μήτρα σου παιδί καὶ μετὰ τὸν ὥρισμένο χρόνο θὰ ἐλθῃ στὸ φῶς... Ἀν καὶ

θάναι θηλυκὸ στὴ φύσῃ, ὥχι ὅμως καὶ στὴν σταθερότητα καὶ γενναιότητα, ὅσον ἀφορᾶ τὴν ἀρετὴν... Ἀν καὶ θάναι ἀκόμη ὅμορφο στὴν ὄψη καὶ πραγματικὰ χαριτωμένο παιδί, ὅμως θάναι κατὰ πολὺ ἀνώτερο καὶ ἀσύγκριτο τὸ ψυχικό τῆς κάλλος... Ἀκριβῶς ἐκεῖνο τὸ ὅμορφο καὶ χαριτωμένο παιδί θὰ γίνη στολίδι κοσμοθάρητο γιὰ τὴν πατρίδα καὶ τοὺς γονεῖς... Καὶ θὰ δοξασθῇ μὲ πολλὲς θεραπεῖες καὶ θαύματα καὶ σὰν μὲ ἡχηρὴ σάλπιγγα θὰ γίνη ξακουστὸ καὶ πασίγνωστο σὲ ὅλη τὴ δική μας Εὐρώπη καὶ Ἀσία»...

«Μὴ στύγναζε, γύναι, μηδὲ δυσχέραινε τῆς ἀτεκνίας χάριν τῆς σῆς· οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσω, καὶ τέκνον θῆλυ τέξεις, πᾶσαν ἀθυμίαν ἀποδιώκειν μέλλον ἐκ σοῦ πορέωτάτῳ, γύναι Καλή!»...

Τὴν θαυμαστὴν αὐτὴν ὄπτασία εἶδε καὶ ὁ ἐνάρετος σύζυγός της Μιχαήλ...

Τὸ θεοχαρίτωτο ζεῦγος, γεμάτο ἔκπληξι καὶ θαυμασμό, ἀνέμενε μὲ βεβαιότητα πλέον τὴν ἑκπλήρωσι τῆς θεομητορικῆς προφητείας...

Μετὰ ἀπὸ ἕνα ἔτος γεννήθηκε ἡ πρωισμένη θυγατέρα... Στὸ ἄγιο Βάπτισμα τὴν ἀνόμασαν Θωμαΐδα.

Σύντομα, φάνηκε ἡ θεία ἐπισκίασις στὴν κόρη... Τὰ πλούσια χαρίσματά της ἀποτελοῦσαν μιὰ θαυμαστὴ ἀρμονία...

«Ρίζης εὐγενοῦς εὐγενέστερον βλάστημα· οἶον γάρ φησι τὸ δένδρον, τοιοῦτος καὶ ὁ καρπός».

Διακρινόταν ἀπὸ ὅλες τίς κοπέλλες τῆς Λέσβου...

Ἡ ἀνωτερότητά της ἦταν πνευματικὴ καὶ σωματική... Ἐἶχε φρόνημα καὶ ἥθος γεροντικό... Ἡ εὔκοσμία, ἡ εὐγένεια καὶ ἡ ἀρετή της κατέστησαν αὐτὴν περιάνυμη...

«Ξυμπάσας λεσβίδας κάλλει καὶ μεγέθει διαφερόντως ὑπερελάσασαν· ἦν σωματικὰ καθωράσσαν χάριτες, ἦν ἀρετὰὶ περιεστοίχισαν ξύμπασαι... Τέκνον ἐξ ἐπαγγελίας ἀποτεχθέν, τὴν μὲν φύσιν θῆλυ, τὴν δὲ ἀρετὴν καὶ τὴν ἀσκησιν πολλῷ τῶν ἀρρένων ἀρρένικωτέραν...».

Καὶ ὅσο περνοῦσαν τὰ χρόνια, τόσο ἡ χαριτωμένη Θωμαΐς ὠρίμαζε πνευματικά... Ἀπόφευγε τίς κοσμικὲς ἐνασχολήσεις... Ἐργαζόταν τὸ μέλι τῆς ἀρετῆς στὸ ταμεῖο τῆς καρδιᾶς της...

β. «ἀκάνθινος στέφανος» τοῦ γάμου

Η ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΗ Θωμαΐς ἀφήνει πίσω της τὴν ἀνώριμη ἥλικια... Ἡ φήμη της γιὰ τὰ φυσικὰ καὶ ἐπίκτητα χαρίσματά της ἀπλώνεται ὅλο καὶ περισσότερο... Πλησιάζει ἡ ὥρα γιὰ τὴν ἔναρξη τῆς μεγάλης καὶ πολυετοῦς δοκιμασίας...

‘Ο Μιχαήλ καὶ ἡ Καλὴ φαίνεται ὅτι ἔχουν λησμονήσει τὸ θεϊκὸ ὄραμα... Ξεθώριασαν στὴν μνήμη τους οἱ θεομητορικὲς ἐκεῖνες μεγάλες καὶ θαυμαστὲς ἐπαγγελίες...

Πιέζουν τὴν εὐλογημένη κόρη τους νὰ ὑπανδρευθῇ... Δὲν εἶχαν ἄλλο παιδί... Ἡθελαν ἐγγόνια... Ἡ περιουσία τους μεγάλη...

΄Η Θωμαΐς ἥταν ἡδη είκοσι τεσσάρων ἐτῶν... Στὴν καρδιά της εἶχε ἀνάψει ὁ θεῖος ἔρωτας πρὸς τὸν ἐπουράνιο Νυμφίο... Δὲν ύπηρχε χῶρος καὶ γιὰ ἔναν ἐπίγειο νυμφίο...

Μὲ βαθὺ σεβασμὸ πρὸς τοὺς ἐνάρετους γεννήτορές της, ἀλλὰ καὶ μὲ θερμὸ καὶ ἀνυποχώρητο ζῆλο, ἀρνεῖται κατηγορηματικὰ...

΄Η Ἀειπάρθενος Μητέρα τοῦ Θεοῦ εἶχε προεξαγγεῖλει τὴν γέννησί της καὶ Αὔτὴν εἶχε ὡς πρότυπο... Ή παρθενία τὴν κατέθελγε καὶ μέσα ἀπὸ αὐτῆν, ὥσαν σὲ κάτοπτρο, ἔβλεπε ἡδη τὴν δόξα τοῦ Οὐρανοῦ... Πῶς θὰ αἰχμαλωτιζόταν στὶς γήινες μετριότητες καὶ ματαιότητες;...

΄Αλλωστε, ἀπὸ τότε ποὺ ἥταν ἀκόμη μικρή, τὸ εὐλαβικό της ὄραμα ἥταν νὰ γίνη Μοναχὴ... Αὔτὴ ἡ ἐπιθυμία τὴν εἶχε πλήρως κυριεύσει...

΄Ο Μιχαὴλ καὶ ἡ Καλὴ ὅμως εἶναι ἀνυποχώρητοι... Γίνονται πείσμονες, αὐταρχικοὶ καὶ τέλος ἀπειλητικοὶ...

Πρᾶγμα μυστήριο. Τὰ δάκρυα καὶ οἱ προσευχὲς τῆς κόρης, ποὺ ἥταν ἀγιασμένη ἀπὸ κοιλίας μητρός, δὲν ἔφεραν τὸ θαῦμα...

΄Ο Κύριος παρεχώρησε νὰ γίνη τελικὰ τὸ θέλημα τῶν γονέων.

«Πειθαρχεῖ τοῖς τοκεῦσι, πρὸς γάμον ἐκκλίνει, στεφάνῳ κλίνει τὴν κεφαλήν, ἀνδρὶ νομίμῳ συζεύγνυται»...

* * *

HTAN APAGE εἰσοδος σὲ ἔνα γαλήνιο λιμάνι ἡ ἄνοιγμα σὲ ἔνα ταραγμένο πέλαγος;

΄Η Θεία Πρόνοια ἔχει τὰ σχέδιά της...

Γρήγορα τὸ γήινο στεφάνι τοῦ γάμου ἐπρόκειτο νὰ μετατραπῇ σὲ ἔναν πραγματικὰ «ἀκάνθινο στέφανο»... Καὶ νὰ γίνη πρόξενος πολλῶν οὐρανίων στεφάνων...

΄Ο σύζυγός της, ποὺ ὠνομαζόταν Στέφανος, ἥταν ἀνθρωπος ἀκαλλιέργητος καὶ βάρβαρος.... Διακρινόταν γιὰ τὸν ύβριστικὸ καὶ θηριώδη χαρακτῆρα του...

΄Οπως ἀπέδειξαν τὰ πράγματα, δὲν θὰ ἥταν βοηθὸς καὶ συναγωνιστής της στὰ ιερὰ σκάμματα τῆς ἀγιότητος, ἀλλὰ ἀντίπαλος καὶ ἐχθρὸς...

΄Ο γάμος δὲν ἐμετρίασε τὸν θεῖο ζῆλο τῆς Θωμαΐδος, δὲν τὴν ὡδήγησε σὲ ράθυμη, φιλήδονη καὶ ἀμέριμνη ζωὴ.... Κάθε ἄλλο!... Ἐξακολούθησε νὰ ἀφοσιώνεται σὲ μακρὲς προσευχὲς καὶ νηστείες... Μελετοῦσε τὶς Ἀγιες Γραφὲς... Ἐσύχναζε στοὺς ιεροὺς Ναοὺς... Βοηθοῦσε τοὺς πτωχοὺς... Ἐντυνε τοὺς γυμνοὺς... Συνέδραμε τοὺς ἀρρώστους καὶ ἐμπερίστατους...

«Πρὸς οὐρανὸν ἀεὶ τὰς χεῖρας ἐκτείνουσα, γονυπετοῦσα, δακρύουσα, προσομιλοῦσα Θεῷ καὶ τὸν θεῖον διηνεκῶς ἀνάπτουσα ἔρωτα καὶ τὰ τῷ Θεῷ ἀρέσκοντα δρῶσα, γυμνητεύοντας ἐνδιδύσκουσα, πεπτωκότας ἀνιστῶσα καὶ διεγείρουσα».

΄Ο Στέφανος ὅμως, ὁ σύζυγός της, ὅχι μόνο δὲν ἔδειξε ὅτι συγκινεῖται ἀπὸ τὴν θαυμαστὴ αὐτὴ πολιτεία τῆς Θωμαΐδος, ἀλλὰ καὶ προσπάθησε νὰ τὴν πείσῃ διὰ τῆς βίας καὶ νὰ τῆς ἀλλάξῃ τὸ φρόνημα.

Κτυποῦσε ἀπάνθρωπα τὴν γενναία δούλη τοῦ Θεοῦ... Τὴν ἔκαιγε... Τῆς

άνοιγε πληγές σε όλο τὸ σῶμα... Τὴν ἐχλεύαζε, τὴν ἐνέπαιζε, τὴν ὑβριζε, τὴν ὑποτιμοῦσε... Τὴν ἀπέτρεπε ἀπὸ τὶς θεάρεστες δραστηριότητές της...

Στὴν ἀρχὴ μάλιστα, ὅταν διαπίστωσε τὸ φρόνημα καὶ τὸν τρόπον ζωῆς τῆς εὐλογημένης συζύγου του, τόσο πολὺ τὸν ἐκυρίευσε ὁ σατανᾶς, ὥστε ἀφοῦ τὴν ἐκτύπησε βάναυσα, τὴν ἔρριξε κάτω μὲ γροθίες καὶ τὴν τραβοῦσε ἀπὸ τὰ μαλλιά... Κατόπιν, τὴν ἔδεσε ὁ Θηριώδης ἀπὸ τοὺς ἀγκῶνες καὶ τὴν ἐκράτησε κρεμασμένη ὅλη τὴν νύκτα καὶ ὅλη τὴν ἡμέρα... Ἀπὸ τότε, αὐτὸ συνέβη πολλὲς φορὲς...

Μὲ τέτοιους γαμήλιους ὕμνους καὶ γαμήλια δῶρα περιποιόταν ὁ ταλαιπωρος τὴν ὥραία ἐκείνη νύμφη τοῦ Χριστοῦ!...

* * *

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ αὐτὴ δὲν ἔπαισε ποτὲ... Δὲν βασανιζόταν καὶ μαστιγωνόταν ἡ Θωμαῖς ἀπὸ ἀλλόφυλους καὶ ἀλλόθρησκους τυράννους, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν σύζυγό της... Διὰ μέσου αὐτοῦ, ὁ ἀνθρωποκτόνος διάβολος ἦθελε νὰ τὴν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τὴν φωτεινὴ καὶ θεάρεστη ζωὴ της...

Αὐτὴ ὅμως ἡ γενναία παρέμενε ἀκλόνητη... Ωσὰν σιδερένιος πύργος, ἀποκρούει τὸν σάλο τῶν πειρασμῶν.... Δὲν ταράσσεται.... Δὲν δειλιάζει... Τὰ ἀφρισμένα κύματα τῶν πειρασμῶν διαλύονται στὸν ἀσάλευτο βράχο τῆς καρδιᾶς της, ποὺ εἶναι κατοικητήριο τῆς Ἅγιας Τριάδος.

Ἐχει βαθεὶὰ ἐπίγνωσι, ὅτι μέσω τοῦ Στεφάνου ἔχει εἰσέλθει στὰ καθημερινὰ σκάμματα καὶ ἀγωνίσματα γιὰ χάρι τοῦ Νυμφίου της... Ἦταν μιὰ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ... Ἡ λαμπάδα τῶν ἀρετῶν της ἔλαμπε ὅλο καὶ περισσότερο... Ἡ ἔλευσις τοῦ Οὐράνιου Νυμφίου γινόταν ὅλο καὶ περισσότερο ποθητή... Ἡ προετοιμασία γιὰ τὴν ὑποδοχὴ Του ὅλο καὶ προθυμότερη...

Οσο ἔπασχε, τόσο αὐξανε ἡ διάθεσίς της γιὰ νέους ἀγῶνες... Οσο ἐμποδίζόταν ἀπὸ τὴν ἀγάπη γιὰ τοὺς πτωχούς, τόσο αὐτὴ γινόταν ἰσχυρότερη... Οσο ἀποτρέπόταν ἀπὸ τὸν θεῖο ἔρωτα, τόσο αὐτὸς φούντωνε στὴν καρδιά της...

Κάποτε, καθὼς ξεκίνησε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν ἵερὸ Ναό, ὅπου λαχταροῦσε νὰ εύρισκεται συνεχῶς, συνάντησε στὸ προαύλιο κάποιον ρακένδυτο πτωχό... Ἡ καρδιά της τὸν εὔσπλαγχνίζεται... Αὐθόρμητα τοῦ δίνει τὸ δικό της ἔνδυμα... Μένει γυμνὴ γιὰ χάρι τοῦ Χριστοῦ μας καὶ ντύνει τὸν τυραννισμένο ἀδελφό της...

Τότε ὁ Στέφανος, πραγματικὸ ὄργανο τοῦ σατανᾶ, τὴν μισεῖ, τὴν ἀποστρέφεται, τὴν κτυπάει καὶ τὴν μαστιγώνει ἀπάνθρωπα.

Δὲν συγκινεῖται ὁ δυστυχὴς ἀπὸ τὴν ἐλεήμονα διάθεσι τῆς συζύγου του... Ο ψυχικὸς ἄνθρωπος δὲν δέχεται τὰ πνευματικὰ... Δὲν ἔχει καλὴ προαίρεσι.... Δὲν ἀποτελεῖ «γῆν ἀγαθὴν»...

Ἡ μακαρία ὅμως Θωμαῖς «εὐχαρίστως ἔφερε τὰς πληγὰς ὡς μάρτυς χαιρουσσα»...

Πάσχει γιὰ τὸν Χριστό, ὁ ὁποῖος περιβλήθηκε γιὰ μᾶς ἀκάνθινο στεφάνι... Κτυπιέται ἀπὸ τὸν Στέφανο... Καὶ ὑπομένει γιὰ νὰ ἀπολαύσῃ τὸ δεσποτικὸ στεφάνι τῆς δόξης...

γ. Κορυφωσις ἀγώνων

ΜΕΤΑ ΑΠΟ μερικὰ χρόνια, οἱ ἐπιφανεῖς γονεῖς τῆς Θωμαΐδος, ἀφοῦ παρεχώρησαν τὰ κτήματά τους, ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Λέσβο καὶ μετακόμισαν στὴν Κωνσταντινούπολι... Μαζί τους ἦσαν καὶ ὁ Στέφανος μὲ τὴν σύζυγό του.

Στὴν Βασιλεύουσα, ὅπου ὁ Μιχαὴλ καὶ ἡ Καλὴ ἦσαν σὲ ὅλους γνωστοὶ καὶ ἀγαπητοὶ γιὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν εὐγενική τους καταγωγή, ἔζησαν εὔτυχισμένοι καὶ ίκανοποιημένοι.

“Υστερα ἀπὸ λίγο καιρό, ὁ ἐνάρετος Μιχαὴλ ἀνεχώρησε ἀπὸ τὴν πρόσκαιρη αὐτὴν ζωὴν καὶ ἀπεδήμησε πρὸς τὴν ὄντως Ζωήν.

Τότε, ἡ εὐλογημένη σύζυγός του Καλὴ ἀσπάζεται τὸν μοναχικὸν βίο... Γίνεται Μοναχὴ στὸ Μοναστήρι τῆς Θεοτόκου, ποὺ ἦταν γνωστὸν μὲ τὸ ὄνομα: «τὰ Μικρὰ Ρωμαίου», ὅπου ἀργότερα ἔγινε καὶ Ἡγουμένη.

Ἐκεῖ, μὲ τὴν βοήθεια τῆς Θεομήτορος, ἔζησε τὸ ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς της ἀγγελικά:

«Προσομιλεῖν ἀπάρχεται τῷ Θεῷ, τὴν κλίνην καθ' ἔκαστην λούει τοῖς δάκρυσιν, ἀγρύπνω πρόσκειται προσευχῇ, νηστείᾳ διηνεκεῖ προσεμμένει, τὸν Κύριον ἐπτάκις τῆς ἡμέρας αἰνεῖ. Ούτως ἐπὶ θεμελίᾳ στερρῶ καλὸν ἐπιτίθησιν ὄροφον ἀσκητικῆς πολιτείας ἀντείχετο θέλουσα βιώσκειν ἀγγελικῶς καὶ τὰ τοιαῦτα δρῶσα νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν οὐκ ἐληγεν».

* * *

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ὅμως τῆς γενναίας Θωμαΐδος ἐδῶ στὴν Βασιλεύουσα κορυφώνεται... Ἡ ἀπάνθρωπη τακτικὴ τοῦ συζύγου τῆς συνεχίζεται καὶ ἐπιδεινώνεται... Ἄλλα καὶ αὐτὴ δὲν ἀποθαρρύνεται... Τὸ νερό, ὅταν πιέζεται νὰ περάσῃ ἀπὸ μιὰ μικρὴ ὥπη, ἐκτινάσσεται στὰ ὕψη....

Στὴν Κωνσταντινούπολι «ποιός καὶ τί εἶδους Ναὸς δὲν τὴν εἶχε κατὰ τὸν καιρὸν τῶν ὕμνων καὶ τῆς φρικτῆς καὶ ἀναίμακτης δεσποτικῆς ἱερουργίας καὶ ἀναμνήσεως; Ποιά δὲ μνημεία καὶ ἀσκητήρια, ιερὰ καὶ Μοναστήρια δὲν φρόντισε καὶ δὲν προνόησε γι' αὐτοὺς ποὺ ἔμεναν σ' αὐτά, ὅσο μποροῦσε; Ποιόν παρέβλεψε ποὺ νάχε ἀνάγκη ἀπὸ συμπόνοια, ποὺ νὰ περιστοιχίζόταν ἀπὸ μεγάλες στενοχώριες;».

Ο Στέφανος, μετὰ καὶ τὴν κοίμησι τῶν γονέων τῆς Θωμαΐδος, μὲ εὔκολίᾳ μεγαλύτερη πλέον ἐπινοοῦσε ὅλο καὶ νεώτερες τιμωρίες καὶ μεγαλύτερα βασανιστήρια ἐναντίον της... Ἡθελε ὁ σκοτεινὸς νὰ ἀποτρέψῃ τὴν φωτεινὴ ἀπὸ τὴν ἄνοδό της...

Ἡ ύπεράνθρωπη καρτερία καὶ γενναιότητα τῆς Ἁγίας προξενοῦσαν ὄπωσδήποτε κατάπληξι καὶ ἀπορία στὴν θηριώδη καρδιά του... Ἦταν ὅμως κακοπροαιρέτος, ὅπως ὁ Φαραὼ... Ἐτσι, ἐμπόδιζε τὸ θείο φῶς νὰ εἰσέλθῃ μέσα

του, νὰ ἀνοίξῃ τοὺς ὄφθαλμούς του καὶ νὰ κατανοήσῃ τὰ θαυμάσια τοῦ Θεοῦ... Καὶ ἔμενε ἀμετανόητος... Καὶ σκληρυνόταν ὅλο καὶ περισσότερο...

Μία φαινομενικὰ εὔλογη πρόφασι γιὰ νὰ τὴν κακοποιῆ ἦταν, ὅτι ἡ Θωμαῖς σπαταλοῦσε δῆθεν τὴν περιουσία τους στὶς ἐλεημοσύνες.

Ἡ ἀλήθεια βέβαια εἶναι, ὅτι «θὰ μποροῦσες κάθε μέρα νὰ βλέπεις τὴν Ἁγία νὰ προσφέρει ἄφθονα στοὺς φτωχούς, νὰ ντύνει γυμνούς, νὰ στολίζει κουρελῆδες, νὰ μοιράζει τροφὴ στὰ ὄφρανά, νὰ παρέχει στοὺς ἀπόρους πόρους ἀπαραίτητους γιὰ νὰ ζουν, νὰ αὐξάνει πιὸ πολὺ τὶς δωρεές της, νὰ θέλει ἡ ἴδια νὰ στερείται ἐνδύματα γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ παρὰ νὰ ντύνει τὸ γῆινο καὶ πήλινο αὐτὸ σῶμα, νὰ κάνει καὶ νὰ δρᾶ τὰ πάντα γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ».

Ἐτσι λοιπόν, ὁ ἀγροίκος Στέφανος, ὁ ὄποιος εἶχε ὡς ἀσχολία του τὴν ναυτιλία, κάθε φορὰ ποὺ ἐπέστρεφε στὸ σπίτι ἐρευνοῦσε τὰ περιουσιακά τους...

Καὶ ἐξαγριωνόταν, ὅταν διεπίστωνε ὅτι αὐτὴ συνέχιζε νὰ ἀγαπάῃ τοὺς ἐνδεεῖς καὶ νὰ εἶναι ἐλεήμων... Καὶ τὴν κτυποῦσε ἀνελέητα...

Αὐτὴ ὅμως ἡ γενναία ἀπέβλεπε σταθερὰ στὴν μέλλουσα ἀνταπόδοσι... Καὶ δὲν ἐδείλιαζε... Ἀντιθέτως μάλιστα, προκαλοῦσε τὸν τύραννο:

«Κτύπα σῶμα ποὺ σὲ λίγο θὰ φθαρῇ καὶ θὰ ἐπιστρέψῃ πάλι στὴν γῆ, ἀπὸ τὴν ὄποια ἔγινε!...».

Εἶναι πάντως ἀξιοπρόσεκτο, ὅτι ἐκεῖνο ποὺ ἰδιαίτερα χαρακτήριζε τὴν Ἁγία ἦταν ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὔσπλαγχνία πρὸς ὅλους... Καὶ ὅσο ἡ σκληρότητα τοῦ μαρτυρίου της παρατεινόταν, τόσο ἡ καρδιά της μαλάκωνε καὶ πλάταινε γιὰ ὅλους...

Ἴσως καὶ αὐτὸ νὰ εἶναι τὸ μυστικὸ τῆς δοκιμασίας της... Ὁ Θεὸς εἶναι Ἡ ἀγάπη καὶ Ἔλεος... Ὁ διάβολος εἶναι μῖσος καὶ κακία... Καὶ ὅσο αὐτὴ πλησίαζε τὸν Θεὸν τῆς ἀγάπης, ὅσο ἐνωνόταν μὲ τὴν ἀγάπη, ὅσο γινόταν ἀγάπη, ὅσο ἔδειχνε καὶ ἔδινε ἀγάπη, τόσο ὁ μοχθηρὸς σατανᾶς ἐξαγριωνόταν ἐναντίον της καὶ προσπαθοῦσε μέσω τοῦ Στεφάνου νὰ τὴν χωρίσῃ ἀπὸ τὴν ἀγάπη...

«Ἡ Θωμαῖς σύχναζε στοὺς ἱεροὺς Ναοὺς κι ἐκεὶ ὅλο καὶ πιὸ πολὺ πύκνωνε τὶς ἐπισκέψεις, ὅπου τελοῦνταν ὄλονύχτια Ἀγρυπνία. Συνήθιζε νὰ πηγαίνει στὸν Ναὸ τῶν Βλαχερνῶν. Νύχτα πάντοτε τὸν βάδιζε ὅλον τὸν δρόμο ὑμνολογώντας τὸν Θεό. Παρακαλοῦσε τὴν πάναγνη Μητέρα Του προσπέφτοντας στὴν πάντιμη καὶ πανάγια Σορό. Ἐκλαιγε καὶ θερμὰ παρακαλοῦσε. Ζητοῦσε χάρη γιὰ ὅλον τὸν κόσμο νὰ μεσιτεύσει στὸν Υἱὸν Της, ὥστε νὰ βραδύνει τὴν τιμωρία καὶ νὰ καταπαύσει τὴν κάκωση τοῦ κόσμου ἐξ αἰτίας τῶν ἀμαρτιῶν του. Δὲν ίκέτευε οὔτε παρακαλοῦσε τὸν Κύριο γιὰ τὸν ἑαυτό της, ἀλλὰ γιὰ τὸν λαὸ καὶ τὴ σωτηρία καὶ τὴ λύτρωση τοῦ κόσμου. Γιατὶ δὲν ζητοῦσε τὸ δικό της, ἀλλὰ τοῦ ἄλλου τὸ συμφέρον, σύμφωνα μὲ τὸν Ἀπόστολο».

δ. Χάρισμα θαυματουργίας

ΣΤΟ ΜΕΤΑΞΥ, ή ἐνάρετη ζωὴ τῆς Θωμαῖδος καὶ τὸ ἰδιότυπο μαρτύριο τῆς ἄρχισαν νὰ γίνωνται γνωστά... Ἀποτελοῦσαν τὸ καλὸ παράδειγμα καὶ σὲ ἄλλες γυναῖκες, οἵ ὀποῖες ἀντιμετώπιζαν δύστροπους καὶ βάναιουσους συζύγους.

Μάλιστα, ἡ γενναίᾳ ἀθλήτρια τοῦ Χριστοῦ πολὺ σύντομα ἀπέκτησε τόση παρρησία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὥστε τῆς ἐδόθη καὶ τὸ χάρισμα τῆς θαυματουργίας γιὰ τὴν ἀνακούφισι ὅσων ὑπέφεραν.

Ἀναφέρονται πέντε θαύματα, τὰ ὁποῖα ἐτέλεσε ὁ Κύριος μας διὰ μέσου τῆς δούλης Του ὃσο αὐτὴ ἦταν ἀκόμη στὴν πρόσκαιρη αὐτὴ ζωῆ.

* * *

1. Κάποτε, σὲ μιὰ Ἀγρυπνία στὶς Βλαχέρνες, κάποιος δαιμονισμένος ἔπεισε ξαφνικὰ στὰ πόδια τῆς Θωμαΐδος, κραυγάζοντας:

«Ως πότε θὰ κρύπτης τὸν ἑαυτό σου, δούλῃ τοῦ Θεοῦ;... Ἄς μεγαλυνθῆ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μὲ ὄργανό Του ἐσένα... Ἄς γίνη θαυμαστὸ σὲ μένα, Θωμαΐς, τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ... Φανέρωσε τὸν ἑαυτό σου... Δειξον ὅτι θαυμάσια μεγάλα τερατουργεῖ διὰ σοῦ ὁ τῶν θαυμασίων Θεὸς... Ἄς θρυμματισθῆ μὲ τὸ δικό σου χέρι αὐτὸς ποὺ μὲ καταδυναστεύει...».

Ἡ Ἅγια κάμφθηκε ἀπὸ τὴν εὔσπλαγχνία... Ὕψωσε τὰ χέρια στὸν Θεὸν καὶ προσευχήθηκε... Ὅστερα ἄλειψε μὲ λάδι τῆς Θεοτόκου τὰ χέρια της καὶ ἔχρισε τὸν δαιμονισμένο... Καὶ ἐκείνος εὐθὺς ἀμέσως ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὸ πονηρὸ πνεῦμα!...

2. Στὴν Μονὴ τοῦ Ἀγκουρίου ζοῦσε ἔνας εύνοῦχος ποὺ ὠνομαζόταν Κωνσταντίνος καὶ ἔπασχε ἀπὸ παράλυσι καὶ κυνάγχη.

Μιὰ νύχτα, εἶδε στὸν ὑπνὸ του κάποιον ποὺ στάθηκε πλησίον του καὶ ἄρχισε νὰ τὸν συμβουλεύῃ πῶς νὰ θεραπευθῇ:

«Ἄν θελης γρήγορα νὰ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τὸν κίνδυνο, χωρὶς καρμιὰ ἀναβολὴ στεῖλε ταχέως στὴν μακαρία Θωμαΐδα... Πάρε τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ πλύσιμο τῶν ἀγίων χεριῶν της... Χρίσε μὲ αὐτὸ τὸ μέρος τοῦ σώματος ποὺ σὲ ταλαιπωρεῖ... Καὶ ἀμέσως θὰ θεραπευθῆς...».

Πείθεται ὁ ἀσθενὴς... Ἀφοῦ ξύπνησε, ἔκανε σύμφωνα μὲ τὶς ὄδηγίες... Ἐχρισε ὅλο τὸ σῶμα του μὲ τὸ ἀπόνερο τῆς Ἅγιας... Καὶ ιάθη παραχρῆμα!...

3. Κάποτε ἡ Θωμαΐς ἀγρυπνοῦσε στὸν Ναὸ τῆς Παναγίας Ὁδηγητρίας... Ξαφνικά, προσπίπτει ἐνώπιόν της μιὰ γυναίκα... Ἀρκετὸ καιρὸ ἡ ταλαιπωρη βασανιζόταν ἀπὸ δαιμόνιο... Τὴν θερμοπαρακαλεῖ μὲ θρήνους καὶ κλαυθμούς:

«Ἐλέησε με τὴν δούλη σου, ὡς δούλη τοῦ Θεοῦ... Μὴ μὲ ἀφῆσῃς νὰ μὲ σέρνη ὁ σατανᾶς σὰν ἀνδράποδο... Ικανὸς ὁ καιρὸς τῆς θλίψεως... Δὲν θὰ βρεθῇ κάποιος νὰ μὲ βοηθήσῃ;...».

Ἡ Ἅγια τὴν εὔσπλαγχνίσθηκε.

«Ἐλαιώ ἀγίω χρίει τὸ γύναιον καὶ παρευθὺς τὸ δαιμόνιον δραπετεύει καὶ ἄφαντον γίνεται...».

4. Μιὰ ἄλλη γυναίκα ζοῦσε ἄσεμνη καὶ ἀκόλαστη ζωή... Βασανιζόταν ὅμως ἀπὸ φοβερὴ ἀσθένεια: αἱμορροοῦσε περισσότερο ἀπὸ ἔξι χρόνια...

Ἡ Θωμαΐς, φωτισμένη ἀπὸ τὸν Θεό, κατάλαβε τὸ νόσημα καὶ τὴν ἐσυμβούλευσε:

«Κοπέλλα μου, ἂν θέλης νὰ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τὴν ἀρρώστια σου, παῦσε νὰ ἀμαρτάνῃς κατὰ τὶς μεγάλες Ἑορτές... Ἀπόφευγε νὰ κάνῃς, ὅπως συνηθίζεις, πράγματα ποὺ ἀπαγορεύει ὁ Θεῖος νόμος... Διῶξε πολὺ μακριὰ τὴν συνήθεια νὰ κυλιέσαι στὸν βόρβορο τῶν παθῶν...».

Ἡ ἀμαρτωλὴ γυναίκα ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὶς αἰσχροπραγίες αὐτὲς... Ἡ Ἅγια τὴν ἔχρισε μὲ τὸ γνωστὸ λάδι καὶ τὴν ἐθεράπευσε!...

5. Ἔνα παρόμοιο θαῦμα ἔγινε μὲ μιὰ ἄλλη γυναίκα... Ζοῦσε καὶ αὐτὴ βίον βδελυρὸ καὶ κυλιόταν στὸν βόρβορο... Τὴν ἐβασάνιζε ὅμως ἀσθένεια ὀδυνηρὴ καὶ ἀνυπόφορη: εἶχε καρκίνο γύρω ἀπὸ τὸν μαστὸ...

Πέφτει στὰ πόδια τῆς Θωμαΐδος, τὰ βρέχει μὲ δάκρυα καυτὰ καὶ ζητεῖ τὸ ἔλεος... Τότε ἀκούει τὴν δούλη τοῦ Χριστοῦ νὰ τῆς λέη:

«Εἰ θέλεις ὑγίης γενέσθαι, τῆς παραλόγου καὶ βορβορώδους ἀπόστηθι μιᾶς εως, τὸ ταύτης ἔκκοψον πάθος καὶ συζεύχθητι νομίμω ἀνδρὶ καὶ τεύξῃ ταχείας τῆς θεραπείας».

Ἡ ἀσθενής, ὅταν ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ κάνῃ ὅλα αὐτὰ καὶ τὸ διαβεβαίωσε μὲ πολὺ φόβο, ἔγινε ἀμέσως καλά!...

ε. Κοίμησις καὶ ἀφθαρσία

ΗΔΗ EXOYME φθάσει στὰ μέσα περίπου τοῦ δεκάτου αἰώνος, 948-951...

Ἡ ζωὴ τῆς γενναίας Θωμαΐδος κινεῖται μεταξὺ φθορᾶς καὶ ἀφθαρσίας...

Εἶναι τριάντα ὡκτὼ ἐτῶν...

Δεκατέσσαρα χρόνια ἔχουν κυλίσει μέσα σὲ ἓνα διαρκὲς Μαρτύριο...

«Τὰ ρυάκια ἐκείνων τῶν ἀδιάκοπων αἱμάτων, οἱ νιφάδες τῶν τραυμάτων, οἱ σταλαγματὶες τῶν πληγῶν, οἱ στρεβλώσεις τῶν μελῶν, τὸ κρέμασμα στὰ μάρμαρα καὶ οἱ ὑπόλοιπες παραφροσύνες, καθὼς συνέβαιναν σὲ βαθμὸ ὑπερβολικό, σὲ τίποτε δὲν ὑπολείπονταν ἀπὸ τὰ βασανιστήρια τῶν Μαρτύρων».

Πλησίαζε ἡ κοίμησίς της...

Ἡ καρδιά της δὲν εἶχε ποτὲ δοθῆ στὸν ἐπίγειο νυμφίο της... Εἶχε νυμφευθῆ μυστικὰ τὸν Χριστὸ... Στολισμένη μὲ τὶς ἄγιες ἀρετές, πανέμορφη καὶ χαριτωμένη, ἀνέμενε τὸν Οὐράνιο Νυμφίο... Ποθοῦσε τοὺς οὐράνιους θαλάμους...

«Σέ, Νυμφίε μου, ποθῶ καὶ Σὲ ζητοῦσα ἀθλῶ...».

Καὶ ἐνῶ δεχόταν τὰ σφοδρὰ ἐκεῖνα κτυπήματα, τὶς ὀδυνηρὲς πληγές, τοὺς

άμετρητους μώλωπες καὶ τὰ ἀπάνθρωπα ραπίσματα, ἄρχισε νὰ χρησιμοποιῆται προφητικὰ λόγια... Προεδήλωνε τὴν ἐκδημία της πρὸς τὸν Κύριο μας...

Μαζὶ μὲ τὴν χάρι τῆς βαθειᾶς ταπεινοφροσύνης, τῆς εἶχε δοθῆ καὶ τὸ χάρισμα τῆς προφητείας... Παραγγέλει στοὺς γνωστούς της νὰ μὴν ἐνταφίασουν τὸ σκήνωμά της μέσα στὸν Ἱερὸν Ναό, ἀλλὰ στὸ προαύλιο, μέχρι νὰ δειένη ὁ πολυέλεος Θεὸς τὸ θέλημά του.

«Ἐπὰν ἐκ τοῦ παρόντος σκήνους ἐξέλθῃ τὸ πνεῦμά μου, παρεγγυῶ μαὶ πᾶσιν ὑμῖν μὴ θελῆσαι καταθεῖναι τὸ γεῶδες τοῦτο σωμάτιον τοῦ θείου ναοῦ ἐνδοθεν, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς προαυλίοις, ἄχρις ἂν ἡ θεία πρόνοια περὶ ἐμὲ τερατουργήσῃ θαυμάσια».

Ἐτσι, ἡ ἀξιοθαύμαστη καὶ θεοδόξαστη Θωμαΐς, ἐνδεδυμένη τὰ φωτεινὰ ἴματα τοῦ θείου Γάμου, παραθέτει τὴν ἀθλητικὴ καὶ σεπτὴ ψυχή της στὰ ἄχραντα χέρια του Νυμφίου της Χριστοῦ στὴν μνήμη τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, τὴν πρώτη τοῦ Ἱανουαρίου.

Στὸ λαμπρότατο καὶ ἀνέσπερο Φῶς τὴν ὑποδέχονται οἱ Ἀγιοι Ἀγγελοι, διότι ἔζησε ἀγγελικὰ ώς ἀσώματη... Τὴν ἐγκωμιάζουν οἱ Μάρτυρες, διότι ἔζησε μαρτυρικὰ... Τὴν καλωσορίζουν οἱ Ὀσιοι, διότι εἶχε ζήσει μὲ ἀδιάπτωτη ἀσκητικὴ ἐπαγρύπνησι... Τὴν εύφημιζουν οἱ Ἐλεήμονες, διότι ἡ καρδιά της ἤταν γεμάτη ἔλεος καὶ ἀγάπη...

Πῶς νὰ περιγράψῃ κανεὶς τὰ ἀκατανόητα καὶ ἀμέτρητα χαρίσματα τῆς ἐνδοξῆς αὐτῆς δούλης τοῦ Θεοῦ;...

Μόνο ἡ ἀφθαρσία τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου της καὶ ὁ ἀείρρυτος ποταμὸς τῶν θαυμάτων της εἶναι ἵκανὰ νὰ μιλήσουν μὲ ἔναν τρόπο ὑπερφυσικὸ καὶ νὰ μαρτυρήσουν γιὰ τὸ θησαυροφυλάκιο αὐτὸ τῆς Χάριτος.

* * *

ΤΟ ΠΟΛΥΠΑΘΟ σκήνωμα τῆς Θωμαΐδος ἐτάφη στὴν Θεομητορικὴ Μονὴ «τὰ Μικρὰ Ρωμαίου», ἐκεῖ, ὅπου ἀναπαυόταν καὶ ἡ ὁσιωτάτη μητέρα της.

Πολὺ σύντομα ὅμως, ὁ θάνατός της ἀποδείχθηκε ζωηφόρος... Καὶ ἀνοιξαν οἱ κρουνοὶ τῆς ζωῆς...

Πηγὴ θαυμάτων φάνηκε ὁ τάφος καὶ τὸ Ἱερὸν Λειψάνο της, ἐνῷ ἀκόμη δὲν εἶχαν συμπληρωθῆ σαράντα ἡμέρες ἀπὸ τὴν ἐκδημία της!...

«Καὶ θαυματοποιῶ πλεῖσται γεγόνασι, τοῦ θείου ταύτης Λειψάνου τὰς ίασεις παρεχομένου τοῖς προσιοῦσι τούτῳ ράδίως καὶ θαύματα τελοῦντος ἐξαισια».

Μάρτυρας πολυφωνότατος κάλλους καὶ δόξης ἀρρήτου ἡ ἀφθαρσία τοῦ σεπτοῦ Λειψάνου της... Παρέμεινε ἀναλλοίωτο καὶ ἀδιάφθορο καὶ ἀκέραιο...

Ἀκόμη καὶ οἱ πληγὲς ἀπὸ τὰ μαρτύρια της ἐφαίνοντο καθαρὰ στὸ δέρμα της!...

Ἐνας εὔσεβὴς καὶ λόγιος ἐγκωμιαστὴς τοῦ ΙΑ' ἢ ΙΒ' αἰῶνος, σὲ μιὰ πανήγυρι τῆς Ἁγίας, καλεὶ μὲ τρόπο ἐντυπωσιακὸ τοὺς πιστοὺς νὰ διαπιστώσουν τὴν χάρι τοῦ Λειψάνου της μὲ τὰ ἴδια τους τὰ μάτια:

«Ἐλα, λοιπόν, ὁ καθένας ποὺ ἀκουσεῖ ἥδη τὰ λόγια [τοῦ Ἐγκωμίου] μου καὶ δέξ την καθὼς κείτεται, σὰν νὰ ἀναπνέῃ, σὰν νὰ φαίνεται ὅπι

κοιμάται ἥρεμα ἡ κάνει πώς κοιμάται, σὰν νὰ μὴ βρίσκεται μέσα στὸν τάφο, ἀλλὰ νάναι ξαπλωμένη πάνω σὲ ἀνακτορικὸ σκίμποδα. Πράγματι λοιπὸν ζοῦν γιὰ τὸν Θεό, ὅσοι εξησαν κατὰ Θεόν, ἀκόμη καὶ ἄν φύγουν ἀπὸ ἐδῶ... Δέξ την λοιπὸν μὲ θαυμασμὸ πώς διαπρέπει καὶ αὐτὴ μὲ τῆς νύμφης τὴν ὄμορφιὰ σὰν τὶς ἔτοιμες ἐκεῖνες παρθένες καὶ πῶς στέκεται σὰν στὸ νυφικὸ θάλαμο σὲ στάση ἀναπαυτικὴ καὶ δίνοντας τὴν ἐντύπωση ὅτι εἶναι σὲ ἀγωνία μήπως χάσῃ τὸν νυμφίο καθισμένη κοντὰ στὴν πόρτα, ἔτοιμη νὰ μανταλώσῃ καὶ κλειδώσῃ τὶς πόρτες, λάμποντας ἀπὸ τὸ λάδι τῶν ἰαμάτων καὶ τὴν ἀστραφτερὴ λαμπάδα τῶν θαυμάτων»...

* * *

ΤΑ ΚΡΙΜΑΤΑ ὅμως τοῦ Θεοῦ εἶναι ἄβυσσοι... Ὁ ἀνεκτίμητος αὐτὸς θησαυρὸς κάποια στιγμὴ χάθηκε... Ὡς τὸ 1204, ποὺ ἡ Πόλις κυριεύθηκε ἀπὸ τοὺς Φράγκους, φυλασσόταν σὲ ίερὴ Λάρνακα μέσα στὸν Ναὸ τοῦ Μοναστηριοῦ τῆς Παναγίας...

ς. Συμφιλιώτρια συζύγων

Η ΑΓΙΑ ΘΩΜΑΪΣ, μετὰ τὴν κοίμησί της, ἐλαβε ἀπὸ τὸν Κύριο μας ἔνα ἐντελῶς ἰδιαίτερο χάρισμα: νὰ προστατεύῃ τὸν συζυγικὸ βίο καὶ νὰ συμφιλώνῃ τοὺς συζύγους.

Καὶ δὲν εἶναι βέβαια παράξενο νὰ ἐνδιαφέρεται τώρα ἡ Ἅγια γιὰ ὅσα αὐτὴ ὑπέφερε μιὰ ὄλοκληρη ζωὴ ἀπὸ τὸν βάναυσο Στέφανο στὴν διάρκεια ἐκείνου τοῦ ἀσυνθηκολόγητου πολέμου καὶ τῆς συνεχοῦς σωματικῆς φθορᾶς: τὸν φθόνο καὶ τὴν ζήλεια, τὸ μίσος καὶ τὴν ἀντιπάθεια, τὰ βέλη τῆς κακίας ἀπὸ τὴν ἀνδρικὴ μοχθηρία...

Ἐτσι, μὲ τὶς ὁσιομαρτυρικὲς πρεσβείες της, ἀποκρούει κάθε παράλογη ζηλοτυπία καὶ διαλύει τὴν ἀνδρικὴ θηριωδία... Ἐξορκίζει τὸν δαιμόνα τῆς δυσαρέσκειας καὶ διαιρέσεως... Χαρίζει στοὺς συζύγους τὴν εἰρήνη καὶ τὴν κατανόησι, ὅταν διαπληκτίζωνται καὶ ἔχουν ἀσυνεννοησία...

Ἡ μεσιτεία τῆς χαριτωμένης Θωμαΐδος μαλακώνει εὔκολα τὴν καρδιὰ ἐκείνου ποὺ μισεῖ τὴν γυναίκα του καὶ τὴν μεταστρέφει στὴν ἀγάπη της... Καὶ ἐκείνους ποὺ ἡσαν ἐκ διαμέτρου ἀντίθετοι καὶ δεινοὶ ἀντίπαλοι, τοὺς γαληνεύει καὶ συμφιλώνει, τοὺς μονοιάζει καὶ τοὺς δίνει τέτοια καὶ τόση ἀγάπη, ὥστε νὰ μὴ θέλουν ποτὲ πλέον ἀκόμη καὶ νὰ θυμηθοῦν τὸ σκάνδαλο ποὺ συνέβη...

Εἶναι πράγματι πολὺ συγκινητικὸ τὸ ἰδιαίτερο αὐτὸ χάρισμα τῆς Ἅγιας Θωμαΐδος, διότι ὅλα τὰ ἄλλα θαύματα ποὺ ἐπιτελεῖ τὰ βλέπουμε συνήθως καὶ σὲ ὅλους τοὺς Ἅγιους τῆς Πίστεώς μας.

«Ἄλλὰ τὸ νὰ ἔξαφανίζῃ ἀμέσως, νὰ ἡμερώνῃ καὶ νὰ λουφάζῃ τέτοια ἀπέχθεια καὶ παράφορη ὄργη, τέτοιου εἴδους ἔξαψη τοῦ μυαλοῦ καὶ

τρικυμία τῆς καρδιᾶς, ποὺ δημιουργεῖ ἡ φοβερὴ ζήλεια, ζάλη, θύελλα καὶ φοβερὴ φουρτούνα, καὶ τόσο εὔκολα νὰ τὰ μεταβάλῃ σὲ πλήρη ὅμονοια καὶ φιλικὸ συμβιβασμό, αὐτῆς ἐδῶ ἀποκλειστικὰ εἶναι ἔργο καὶ φροντίδα καὶ κανενὸς ἄλλου...».

Πόση, ἀλήθεια, εύγνωμοσύνη ὁφείλουμε στοὺς Ἅγιους καὶ φίλους τοῦ Θεοῦ!...

Γιὰ ὅποια δοκιμασία ἔδειξαν μεγαλοψυχία μέχρι τέλους στὸν ἐπίγειο βίο τους, ἔλαβαν καὶ τὸ ἀνάλογο χάρισμα... Ἔτσι, βοηθοῦν τώρα καὶ ἐμᾶς τοὺς κριματισμένους, ὅταν ἀντιμετωπίζουμε τὸν ἴδιο πειρασμὸ...

΄Ακολουθοῦν καὶ στὸ ζήτημα αὐτὸ τὸν φιλάνθρωπο Δεσπότη μας... «Ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν Αὐτὸς πειρασθείς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι»...

ζ. Θεραπεία Στεφάνου

ΠΟΣΟ ΑΡΑΓΕ ύπεφερε ἡ γενναία Θωμαΐς ἀπὸ τὸν σύζυγό της;... Θὰ ἥταν πράγματι δύσκολο νὰ συνειδητοποιήσουμε τὴν ἔκτασι καὶ τὴν ἐντασι τοῦ μαρτυρίου της, ἂν δὲν συνέβαινε ἐναὶ πολὺ θλιβερό, ἀλλὰ καὶ διδακτικὸ γεγονὸς... Καὶ ἐπίσης, ἂν δὲν ἥταν τόσο ψηλαφητὴ ἡ δόξα ποὺ ἔχει θητεῖται ἀπὸ τὴν θεοτίμητη Λάρνακά της!...

΄Ο Στέφανος ἐκείνος, ὁ ἀγροϊκὸς καὶ θηριόγνωμος, ὅταν ἐξεδήμησε ἡ πολυχαριτωμένη σύζυγός του πρὸς Κύριον, ἀντιμετώπισε δύο μεγάλες δοκιμασίες...

΄Ηταν ἄραγε δυνατὸν νὰ μὴν πληρώσῃ γιὰ τὸν κάκιστο καὶ φαῦλο βίο του;...

΄Στὴν ἀρχῇ, τὸν ἀπεστράφησαν οἱ πάντες... Πῶς νὰ τοῦ συγχωρήσουν τὴν βάναυσι συμπεριφορά του;... Πῶς νὰ λησμονήσουν, ὅτι ἔστειλε πρόωρα στὸν τάφο τὴν τόσο νέα καὶ εὐλόγημένη σύζυγό του;...

΄Ἐπέτρεψε λοιπὸν ὁ Θεὸς νὰ τὸν μισήσουν οἱ ἀνθρώποι τόσο πολύ, ὥστε ὅσοι τὸν συναντοῦσαν ἔβλεπαν αὐτὸν σὰν κακὸ καὶ φοβερὸ «σημάδι»... Ἀπὸ μακρὺ προκαλοῦσε τὸ μίσος καὶ τὴν ἀποστροφή... Τὸν ἔδιωχναν ὥσαν ἐναὶ βδελυρὸ καὶ ἀποτρόπαιο ὄν...

Κατόπιν, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ ὁ Φιλάνθρωπος καὶ μιὰ τελικὴ εὐκαιρία γιὰ μετάνοια, κυριεύεται ἀπὸ λεγεῶνα πονηρῶν πνευμάτων!...

΄Περιφερόταν στὴν πόλι σὰν ἀλλόκοτο τέρας... Ἔτρεμε, στριφογύριζε, κραύγαζε ὅπως τὰ θηρία... Σκορποῦσε τὸν φόβο σὲ ὄλους, καθὼς παρουσιαζόταν ξαφνικὰ μπροστά τους σὰν κάποιος δαιμόνας ὑποταρτάριος...

΄Κάποτε ὅμως καταλήγει μπροστὰ στὴν Λάρνακα τῆς συζύγου του... Μερικὰ παλληκάρια τὸν ἐλυπήθησαν... Τὸν ἐσήκωσαν παρὰ τὴν θέλησί του καὶ τὸν μετέφεραν στὸν Ναὸ τῆς Μονῆς.

΄Θρηνοῦσε ὁ δυστυχὴς Στέφανος ἀπαρηγόρητα... Τὰ πονηρὰ πνεύματα δεινὰ τὸν σπαράσσουν... Δὲν θέλουν νὰ βγοῦν ἀπὸ μέσα του...

΄Οι στιγμὲς εἶναι ἀπεριγραπτα συγκλονιστικές!...

΄Η Ἅγια καλεῖται τώρα νὰ σώσῃ τὸν τύραννο καὶ βασανιστή της!...

΄Ω, τί κρίματα παράδοξα!...

΄Ω, τί θαυμαστὴ πρεσβεία καὶ ίκεσία!...

΄Εκεῖνον ποὺ ἡ Θεία Πρόνοια χρησιμοποίησε γιὰ τὴν σωτηρία καὶ τὸν ἀγια-

σμό της· έκεινον ποὺ διέπραξε ἄπειρα κακὰ ἐναντίον της ἐπὶ δεκατέσσερα χρόνια· έκεινον καλεῖται ἡ Θωμαῖς νὰ εὐεργετήσῃ καὶ θεραπεύσῃ... Νὰ δεῖξῃ επιείκεια στὸν διώκτη της... Νὰ περιποιηθῇ τὸν δῆμιό της...

«Καὶ πολλὰ τοῦ δαιμόνος ἔκεισε τοῦτον σπαράξαντος καὶ μὴ θελήσαντος ἔκειθεν ἐξεληλυθέναι, τῇ δεήσει ταύτης τῆς σωτηρίας ἐπέτυχεν».

Καὶ ὁ Στέφανος ὁδηγεῖται σὲ εἰλικρινῆ συναίσθησι καὶ μετάνοια γιὰ τὰ πρότερα κακουργήματα καὶ ἀνομήματά του...

Αὐτὴ τελικὰ ἡ ἀμνησίκακη κηδεμονία τῆς Θωμαῖδος ἥταν τὸ μεγαλύτερο δῶρο της πρὸς τὸν Στέφανο, ὁ ὅποιος χωρὶς ἐπίγνωσι τῆς εἶχε πλέξει τὸ στεφάνι τῆς θείας δόξης.

Ἐθαύμασαν οἱ Ἀγγελοι!... Κατεπλάγησαν οἱ ἄνθρωποι!... Ἔφριξαν οἱ φάλαγγες τῶν πονηρῶν πνευμάτων...

η. «Ἄν καὶ νεκρό, ἀνέβλυζε ζωή...»

Ο ΘΕΟΣ ἐδόξασε πολὺ καὶ ἐτίμησε ποικιλοτρόπως τὸ πολύπαθο Λείψανο τῆς δούλης Του Θωμαῖδος... Τὰ πολλὰ καὶ θαυμαστὰ σημεῖα προξενοῦσαν τὴν ἐκπληξὶ τοῦ λαοῦ... Ἡ φήμη τῆς ἑξαπλώθηκε παντοῦ...

«Ολοὶ ἔμεναν κατάπληκτοι καὶ ἔκθαμβοι γιὰ τὸ νεκρό της σῶμα βλέποντας τὴν ἀρτιότητα τῶν μελῶν»...

Ἀν καὶ ἄψυχο, ἔμενε ἀκέραιο... Ἄν καὶ νεκρό, ἀνέβλυζε ζωή...

«Τίποτε ἄλλο δὲν ἐπεδίώκαν τότε ὅλοι νὰ μάθουν, οὔτε ἄλλο εἶχαν στὰ χεῖλη φημολογούμενο καὶ πολυσυζητημένο παρὰ – ω, ποιός νὰ τῷξερε! – τὴν Θωμαΐδα ἡ πιὸ σωστά: τὰ ἔργα καὶ τὰ θαύματά της».

Πόσο δοξαζόταν ἡ μεγαλωσύνη τοῦ Θεοῦ!...

«Ἐτσι, συνέβαινε τότε νὰ βλέπης συρροὴ δαιμονισμένων, συρροὴ βασανισμένων καὶ ἀπελπισμένων καὶ ἄλλων ἀρρώστων καὶ ἀτύχων ἀνθρώπων, ὅλοι σὲ ἔνα δρόμο νὰ φθάνουν στὴ θεία σορὸ καὶ ἀπὸ ἔκει νὰ ἐπιστρέφουν διαφορετικοί, ἀφοῦ εἶχαν τρυγήσει χαρούμενοι ξαφνικὰ τὴν θαυματουργικὴ γρήγορη, πολύμορφη καὶ πολύτροπη βοήθειά της, μὲ ἀποτέλεσμα κάποια θεία καὶ ἀρρητη χαρμονή καὶ πτερωτὴ φήμη νὰ κυκλοφορῇ ἀπὸ ἐδῶ στὴν οἰκουμένη γιὰ τὶς τόσο ἐξαίσιες καὶ θεοπρεπεῖς θεραπείες».

«Ω, τῆς ξακουστῆς πρὸς τὸν Θεὸν παρρησίας σου, ἐνδοξεῖ Όσία καὶ Μάρτυς Θωμαῖς!...»

* * *

1. Κάποιος ἄνδρας ἀπὸ τὴν Νικομήδεια εἶχε φοβερὸ δαιμόνιο καὶ προσέτρεξε στὴν σορὸ τῆς Ἀγίας... Ἐμεινε ἔκει γιὰ λίγο καιρὸ προσευχόμενος... Τελικά, θεραπεύθηκε ἀπὸ τὸ δαιμόνιο ποὺ τὸν ἐνοχλοῦσε.

Οι Μοναχές, όταν είδαν τὸ παράδοξο τοῦ θαύματος, ἀμέσως θυμήθηκαν τὴν πρόρρησι τῆς μακαρίας Θωμαΐδος καὶ ἐξεπλάγησαν... Τότε, μὲ τὴν πρέπουσα τιμὴ μετέφεραν τὸ σεπτὸ Λείψανο τῆς Ἅγιας μέσα στὸν Ναό.

2. Μιὰ σεμνὴ καὶ ἐνάρετη γυναικά ἀφιερώθηκε στὴν μοναχικὴ ζωή... Εἶχε ὅμως καὶ αὐτὴ φοβερὸ δαιμόνιο, τὸ ὅποιο τὴν ἐβασάνιζε...

Αὐτὴ λοιπὸν ἐπλησίασε τὸν τάφο τῆς Ἅγιας Θωμαΐδος καὶ μὲ πολὺ θερμὰ δάκρυα ζητοῦσε τὴν λύτρωσι... Τὸ ἀκάθαρτο πνεῦμα τὴν ἐσπάραζε δεινῶς...

«Καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς τῷ τάφῳ προσαράπτουσα (ἀφοῦ ἀκούμπησε) τὸν συνήθη ἔλεον εὔρατο καὶ τῆς δαιμονικῆς ἐπηρείας ἀπηλλάγη καὶ διοχλήσεως».

3. Κάποιος ἄλλος ἄνδρας μὲ τὸ ὄνομα Εὔτυχιανός, πάμπλουτος, ἀξιωματοῦχος, εὐγενὴς καὶ πασίγνωστος, ἦταν θῦμα μαγείας καὶ εἶχε γίνει παράλυτος... Ἀν καὶ ξώδευε τὴν περιουσία του στοὺς ιατρούς, δὲν εὕρισκε τὴν ύγεια του...

Τελικά, προστρέχει στὸν Ναὸ τῆς Ἅγιας καὶ πέφτει ὁλόκληρος ἐπάνω στὸν τάφο της... Μὲ κραυγὴς καὶ προσευχὴς ζητάει τὰ ἐλέη της... Καὶ ἡ Θωμαΐς τὸν ἐθεράπευσε...

«Καὶ ὁ πρώην βαδίσαι ὅλως μὴ δυνάμενος, ταχὺ ἐκ τόπου εἰς τόπον μεταβαίνειν ὠρᾶτο καὶ εὐδρόμως κινούμενος».

4. Ἐνας ἄνδρας βασανιζόταν ἀπὸ τὴν ἀνίατη ἀρρώστια τῆς ἐπιληψίας... Ἦταν ἄχρηστο καὶ τὸ χέρι του καὶ τὸ πόδι του... Προσέτρεξε καὶ αὐτὸς στὸν τάφο τῆς Ἅγιας Θωμαΐδος...

Θεραπεύθηκε καὶ γύρισε στὴν οἰκογένειά του ἀνοσος, ύγιὴς καὶ ἀπαλλαγμένος ἀπὸ τὸ πάθος, «τὸν Θεὸν μεγαλύνων καὶ τῇ Ἅγιᾳ ὡς λαμπρὰς τὰς χάριτας ὀμολογῶν».

5. Κάποια γυναικά βασανιζόταν ἀπὸ ὀξύτατους πόνους στὰ ἐντόσθια... Ἐπειδὴ εἶχε χάσει κάθε ἐλπίδα γιὰ ἀνθρώπινη βοήθεια, προσῆλθε στὸν σορὸ τῆς Ἅγιας Θωμαΐδος μὲ πολὺ θερμὴ πίστι καὶ προσευχὴ...

«Καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἐγκαρτερήσασα καὶ δάκρυα συχνὰ καταχέασα, ταχύτατα λαμβάνει τὴν θεραπείαν καὶ τοῦ πιέζοντος πάθους παντελῶς ἀπαλάττεται».

Αὐτὴ ἡ γυναικά θέλησε νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνη της... Μὲ πολὺ ζῆλο, ὑψώσεις μιὰν ἀψιδα πάνω ἀπὸ τὸν τάφο τῆς Ἅγιας καὶ τὴν ἐστόλισε με ἄγιες Εἰκόνες.

6. Ὁ εὔσεβὴς καὶ λόγιος ἐγκωμιαστὴς τῆς Ἅγιας, στὸν ὅποιο προαναφερθήκαμε (§ ε), περιγράφει μὲ γλαφυρότητα καὶ ἔνα προσωπικό του θαῦμα.

Ὑπέφερε ἀπὸ κάποια πολὺ ὄδυνηρὴ ἀρρώστια... Τὸν ἐβασάνιζε ἔνας φοβερὸς πονοκέφαλος... Ἡ ιατρικὴ ἐπιστήμη εἶχε σηκώσει τὰ χέρια... Εἶχε χαθῆ κάθε ἐλπίδα... Μαζὶ μὲ τὸ κεφάλι ὑπέφεραν καὶ ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματος...

“Οταν ὅμως ἔφθασε κοντὰ στὸ θαυματόβρυτο Λείψανο, αἰσθάνθηκε τὸ φο-

βερὸ ἐκεῖνο καὶ κακόφημο πάθος ἀμέσως νὰ ὑποχωρῇ, ώστα νὰ δραπέτευε φοβισμένο!...

* * *

ΔΙΑΣΩΖΟΝΤΑΙ τρία ἀκόμη θαύματα. Αὐτὰ δὲν ἔχουν σχέσι μὲ θεραπείες σωματικὲς...

Ἡ ζωὴ τῆς Ἁγίας ἦταν συνυφασμένη μὲ τὴν λύπη, γι' αὐτὸ καὶ τώρα βοηθάει γενικὰ ὅσους ἀντιμετωπίζουν ποικίλες θλίψεις καὶ στενοχώριες.

1. Στὸ Μοναστήρι «τὰ Μικρὰ Ρωμαίου», ὅπου εἶχε ταφῆ ἡ Θωμαΐς, συνέβη κάποτε οἱ Μοναχὲς νὰ χάσουν ἓνα βιβλίο... Δὲν τὸ εὕρισκαν καὶ γι' αὐτὸ ἥσαν περιίσπεις...

Ἡ εὔσπλαγχνικὴ Ἁγία δὲν καθυστέρησε... Ἐμφανίζεται τὴν νύκτα καὶ λέει στὶς Ἀδελφές:

«Ζῆν με γινώσκετε ἀληθῶς, ἀδελφαί, εἰ καὶ πρὸς ὑμᾶς τέθηντα, ἢ δὲ βίβλος ἐπὶ τὸν ἐμὸν κατάκειται τάφον συντηρουμένη μοι».

Οἱ Μοναχὲς ἔτρεξαν ἀμέσως στὴν σεβάσμια σορό... Τὸ βιβλίο ἦταν ἐκεῖ ἀσφαλισμένο!...

2. Ἔνας Μοναχὸς ποὺ ὠνομαζόταν Συμεὼν καὶ ἦταν Κωνσταντινουπολίτης, εἶχε ἓνα καλλιτεχνικὸ καὶ πολύτιμο βιβλίο μὲ προσευχὲς... Ὁ Συμεὼν ἐδάνεισε τὸ προσευχητάρι του αὐτὸ σὲ ἕναν ἀγαπητὸ φίλο του, τὸν Ἰωάννη.

Αὐτός, ὑποκινούμενος ἀπὸ τὸν σατανᾶ, δὲν ἐπέστρεψε τὸ βιβλίο, ἀλλὰ τὸ ἔκρυψε... Στὸ μεταξύ, ὁ Μοναχὸς ἐλησμόνησε ποὺ εἶχε δώσει τὸ ὡραῖο προσευχητάρι του... Ἡ λύπη καὶ ἡ δυσανασχέτησις τὸν εἶχαν κυριεύσει...

Τότε, ἡ Ἁγία Θωμαΐς ἐμφανίζεται στὸν ὑπὸ του καὶ τοῦ ὑπενθυμίζει σὲ ποιὸν εἶχε δανείσει τὸ βιβλίο... Ὄταν τὸ πολύτιμο προσευχητάρι ἤλθε πάλι στὰ χέρια του, «τῇ Ἁγίᾳ μεγάλας τῇς περὶ αὐτὸν προμηθείας ὡμολόγει τὰς χάριτας».

3. Κάποιος ψαρὰς εἶχε ρίξει ὅπως συνήθως τὰ δίχτυα του γιὰ ψάρεμα... Ἡ τρικυμία ὅμως καὶ ἡ ἀνεμοζάλη τὰ διασκόρπισαν... Ἡ καταστροφὴ ἦταν πλήρης, ἐφ' ὅσον καὶ ψάρια δὲν ἔπιασε καὶ τὰ ὅργανα τῆς τέχνης του ἔχασε.

Μὲ δάκρυα καὶ ὄδυρμοὺς ὁ δυστυχὴς καταφεύγει στὴν εὔσπλαγχνη Θωμαΐδα... Ἐκείνη παρουσιάζεται στὸν ψαρὰ καὶ τοῦ δείχνει τὸν τόπο ποὺ εἶχαν καταλήξει τὰ δίχτυα.

Σπεύδει ἐκεῖ, ὅπου πράγματι τὰ βρίσκει... Καὶ ἥσαν γεμάτα ἄφθονα καὶ μεγάλα ψάρια!...

θ. Πλοῦτος ἀφυπνιστικὸς

Η ΑΓΙΑ ΘΩΜΑΪΣ ἔζησε βίον ἀπαράκλητον... Καὶ τώρα εἶναι

ἐκείνη ποὺ παρηγορεῖ ὅσους εἶναι βυθισμένοι στὶς θλίψεις...

‘Ο Κύριος ἐδόξασε ὑπέρμετρα τὴν τρισχαριτωμένη δούλη Του...

Καὶ πόσο δίκαια εἶναι ἀληθεια τὰ κρίματά Του!...

Οι παλαιοί Μάρτυρες ύπεφεραν άπο ειδωλολάτρες... Καὶ τὰ παθήματά τους δὲν διαρκοῦσαν τόσο πολὺ...

Ἡ Θωμαῖς ὅμως ύπεφερε ἀπὸ τὴν ὡμότητα τοῦ συζύγου της... Καὶ μάλιστα καθημερινῶς γιὰ δεκατέσσερα ὄλοκληρα χρόνια...

Τί θὰ μποροῦσε νὰ γίνη χειρότερο καὶ βαρύτερο καὶ πιὸ ἀνυπόφορο;...

Ο κατὰ Θεὸν βοηθὸς καὶ σύντροφος νὰ γίνεται δῆμιος!... Νὰ μετατρέπῃ τὸν γλυκὺν καὶ εὐλογημένο ζυγὸ τοῦ γάμου σὲ πικρὸ καὶ ἀφόρητο βάρος!...

Καὶ ὅμως, ἡ γενναία Θωμαῖς ξεπέρασε, θὰ μποροῦσε νὰ πῇ κανείς, τοὺς ὄρους τῆς φύσεως... Ἐζησε μὲ τρόπο ἀγγελικὸ... Κατετρόπωσε τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας... Διέλυσε τὸ σκότος κάθε ἐμπαθοῦς ἐπιβουλῆς... Ἐνώθηκε μὲ τὸ πρῶτο καὶ περίλαμπρο Φῶς... Δέχθηκε τὸ δεύτερο φῶς τῶν οὐρανίων Δυνάμεων... Ἐγινε κάτοπτρο ἄχραντο τοῦ θείου Φωτὸς... Καὶ φωτίζει ἐμᾶς ποὺ θαλασσοποροῦμε στὸ σκοτεινὸ καὶ ἀπαράκλητο πέλαγος τῆς ματαιότητος...

Ο βίος καὶ τὰ ἀθλήματά της, ἡ συνέπεια καὶ τὸ ἀνυποχώρητό της, τὸ ἀφθαρτὸ Λείψανό της καὶ τὰ ρείθρα τῶν θαυμάτων της, ὅλα μαζὶ ἀποτελοῦν τὸν ἀνεκτίμητο πλοῦτο τῆς Ἐκκλησίας μας...

Ο πλοῦτος αὐτός, ἀφθαρτὸς καὶ ἀρίζηλος, μᾶς ἀφυπνίζει... Μᾶς ὑπενθυμίζει διαρκῶς τὰ ἐφόδια στὴν πορεία μας πρὸς τὸ Φῶς: τὴν παντοτινὴ ἐγρήγορσι, τὴν σταθερὴ ὑπομονή, τὴν συνεχῆ αὐτομεμψία, τὴν ἀνέσπερη ἐλπίδα, τὴν εὔσπλαγχνία γιὰ ὅλους...

Πηγὲς - Βοηθήματα

1. Acta Sanctorum, Novembris t. IV, σελ. 234-242, Bruxellis 1925, «Βίος τῆς Ἁγίας Θωμαΐδος» [BHG 2454].
 - ◆ Ἐκδόθηκε στὰ AS ἀπὸ τὸν κώδικα Ambrosiano H 31 sup. Ὁ «Βίος» αὐτὸς εἶναι γραμμένος μεταξὺ τῶν ἑτῶν 959-963, διότι στὸ τέλος, § 26, ὁ συγγραφεὺς-ἐγκωμιαστὴς παρακαλεῖ τὴν Ἁγία Θωμαΐδα νὰ προσεύχεται γιὰ τὸν «φριλόχριστον ἄνακτα», «τὸν εὐθαλέστατον Ρωμανὸν» (Ρωμανὸν Β', 949-963).
2. «Βίος καὶ Πολιτεία τῆς Ἁγίας καὶ Θαυματουργοῦ Θωμαΐδος», ἐν Δημητρίου Γ. Τσάμη, Μητερικὸν τ. Δ', σελ. 324-365, Ἀλεξανδρούπολη 1993.
 - ◆ Εἶναι τὸ κείμενο τῶν Acta Sanctorum (§1). Δημοσιεύεται τὸ ἀρχαῖο κείμενο καὶ «μετάφραση» νεοελληνική.
3. Κωνσταντίνου Ἀκροπολίτου (~ +1324), Λόγος στὴν Ἁγίαν Θωμαΐδα, ἐκφωνηθεὶς στὴν μνήμη της [BHG 2457].
 - ◆ Δημοσιεύεται στὰ Acta Sanctorum, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 242-246.
4. Ἐγκώμιον ἔτερον στὴν Ἁγία Θωμαΐδα, ἀνωνύμου, IA' ἢ IB' αἰ., ἀνέκδοτον [BHG 2455].
 - ◆ Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη Ἀθηνῶν, κῶδις 2104, φ. 30v-43r.
5. Ἀρχιμ. Χρυσ. Π. Ἀβαγιανοῦ, «Ἡ Ἁγία Θωμαῖς ἡ Λεσβία», περιοδ. «Ο Ποιμὴν» Μυτιλήνης, Ἰανουάριος-Δεκέμβριος 1987.

◆ Είναι ή «μετάφραση» τοῦ «Ἐγκωμίου» (§4), μὲ κατατοπιστικὰ «Εἰσαγωγικά».

6. Ἐγκώμιον ἔτερον, ἔμμετρον, ἀνέκδοτον [BHG 2456].
 - ◆ Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη Ἀθηνῶν, κῶδιξ 2104, φ. 43v-44r.
7. Ἰωάννου Φουντούλη, «Ἡ Ἅγια Θωμαῖς ἡ Λεσβία», περιοδ. «Ποιμὴν» 27 (1962) 8-10.
 - ◆ Γιὰ τὴν χειρόγραφη παράδοσι.
8. Ἰωάννου Φουντούλη, «Θωμαῖς» ἐν «Θ.Η.Ε.», τ. 6, σελ. 573.
9. Γ.Π. Σωτηρίου, Οἱ Ἅγιοι τῆς Λέσβου, «12. ቩ Ἅγια Θωμαῖς ἡ Λεσβία», σελ. 64-69, Μυτιλήνη 1990.
10. Λεσβιακὸν «Μηναῖον», Ἱερὰ Ἀκολουθία τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Θωμαῖδος τῆς Λεσβίας τῆς Θαυματουργοῦ, Ἰανουαρίου Γ', σελ. 84-94, Μυτιλήνη 1969.
 - ◆ Ποίημα τοῦ Ὁσ. Μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου, ἐν ἔτει 1967.
11. Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου, Ἱερομονάχου, "Mémoire de la vénérable Thomaïde de Lesbos", ἐν Le Synaxaire, Tome Second: Décembre- Janvier, pp. 318-319, Éditions To Perivoli tis Panaghias, Thessalonique 1988.